

SOŠ a SOU Horky nad Jizerou

**Střední odborná škola a Střední odborné učiliště
Horky nad Jizerou 35**

Obor: Zemědělec – farmář 41-51-H/01

Registrační číslo projektu: CZ.1.07/1.5.00/34.0985

Předmět: pěstování rostlin

Ročník: druhý

Téma: Vybrané zemědělské plodiny
pšenice obecná I

Vypracoval: Ing. Lenka Prokúpková

Materiál: VY_32_INOVACE_184

Datum: 23.01.2013

Anotace: rozsah ploch, hospodářský význam, producenti, biologické vlastnosti, vzhled

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

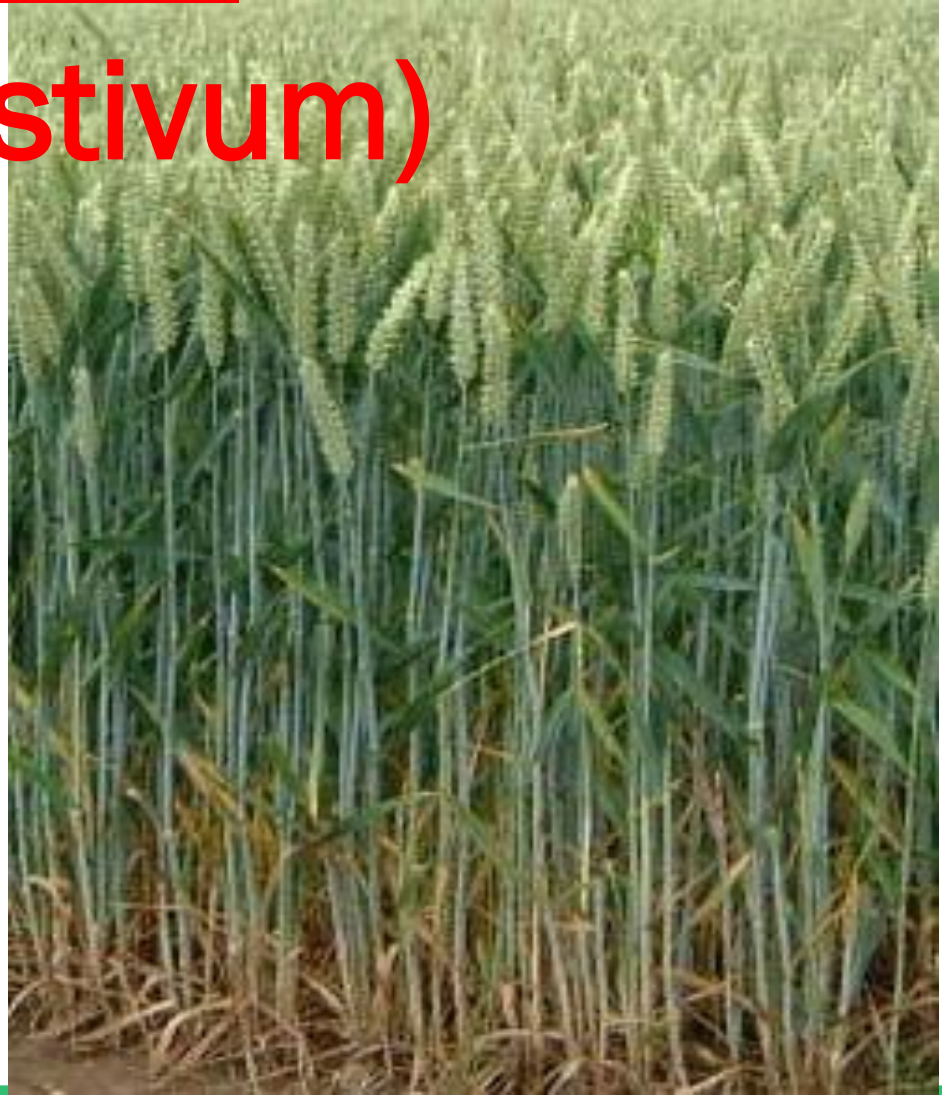
MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Pšenice obecná (*Triticum aestivum*)

Rozsah ploch pěstování

plocha celosvětově: 235 mil.ha (25%)

plocha ČR - rok 2000 - 900 tis.ha. na o.p.
- rok 2012 - 735 tis.ha na o.p.

Největší světové producenti :

Rusko, USA, Kanada, Indie, Francie, Čína

Rod pšenice – druhy: a)obecná
b)tvrdá
c)naduřelá

ČSN -potravinářská pšenice ČSN 41100-2
-krmná pšenice – ČSN 461200-2

Hospodářský význam

- 1.Potravinářství - zrno- mouka, krupice
- pšeničné klíčky, olej
- 2.Krmivářství - zrno - glycidové krmivo, otruby, krmné mouky, sláma, zkrmování na zeleno (lusk.-obil. směsky)
- 3.Průmyslová surovina - škrob, líh, pivo
- 4. Kosmetické využití - kosmetické produkty
- 5.Ostatní využití - sláma (podestýlka)

Produkty pšenice

Biologické vlastnosti

- jednoletá
- samosprašná i částečně cizosprašná
- charakter - ozimý (výměra v ČR 94 %)
  - jarní (výměra v ČR 6 %)
- obsah látek v zrně (vlhkost 15%):
  - bílkoviny 15%
  - škrob 65,5 %
  - tuk 1,7%
  - vitamíny B,E
  - minerální látky

▪ Vzhled:

Kořen – slabě vyvinutý,
hloubka -0,5 m

Stéblo – duté, 0,4 – 1,6 m,
kolénka, nody

List – blanitý jazýček, ouška
- brvitě chlupatá

Květenství – lichoklas:

a) osinatý   b) bezosiný

Zrno – nahé

- d.8 mm, š.4 mm
- tvar – vejčitý s rýhou
- barva – bílo-žlut, červenavá
- HTS – 30 – 55g
- obj.hmot.70 – 85 kg

čepel, pochva listů, jazýček
u pšenice obecné

Rozlišovací znaky u obilovin

1-oves

2-žito

3-pšenice

4-ječmen

Kontrolní otázky

1. Pohovořte o plochách pěstování pšenice obecné v ČR a ve světě.
2. Kteří jsou největší producenti této obiloviny?
3. Jaké jsou směry využití pšenice?
4. Porovnejte jaké je využití produktů pšenice v potravinářství a krmivářství.
5. Popište vzhled rostliny a obsah látek v zrně?

Literatura:

Kuchtík F. a kol. Pěstování rostlin II. Třebíč: FEZ. 1995, s.10.

ISBN 80-901789-1-X

Kuchtík F. a kol. Speciální pěstování rostlin. Praha: Credit. 2002, s. 9, 10

ISBN 80-86392-00-7

Zdroj:

http://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/thumb/0/01/Triticum_aestivum_-_Köhler-s_Medizinal-Pflanzen-274.jpg

http://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/7/71/Wheat_field.jpg

http://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/thumb/0/01/Triticum_aestivum_-_Köhler-s_Medizinal-Pflanzen-274.jpg

http://etext.czu.cz/img/skripta/81/obr._8-2.bmp

Zdroj:

http://www.aros.cz/wp-content/gallery/psenice-obecna/psenice_obecna_0.jpg

http://www.kutilov.cz/user/shop/orig_small/232%281%29.jpg

http://www.kutilov.cz/cms/modules/fotogalerie/fotogalerie.php?id_product=233&id=285

<http://www.svobodabrezik.cz/detail/toustovy-chleb-psenicny-celozrnnny>

http://www.mlynsturovo.sk/images/otruby_v.jpg

<http://www.bio-natural.cz/fotocache/bigorig/905042.jpg>

<http://www.dobre-zdravi.cz/fotocache/bigorig/http--d----l----l--zdravavyzivahronov.com--l--obrazky--l--vyrobky--l--15--l--1507.jpg>

<http://www.garden-centrum.cz/image-shop/1196/small/luskovinoobilni-smeska-500-g.jpg>

http://i.lidovky.cz/11/092/Ingal/SK3dbdc4_untitled_bmp.jpg

<http://media1.webgarden.name/images/media1:4e40d4d690457.jpg/strniste.jpg>